

100 שנה לחדרה

HADERA CENTENARY

425

2/ 1991

אדר התשנ"א

100 שנה לחדרה

בשלהי המאה הקודמת, עקב גל הפרעות במזרח אירופה, ביקשו אגודות ציוניות לרכוש קרקעות בארץ ישראל, שהיתה חלק מן האימפריה העות'מנית. ארבע אגודות ציוניות מרוסיה, שחבריהן התקבצו ובאו מריגה, מקובנה, מוילנה ומסביבותיהן, קנו בכסלו תרנ"א (1891), בתיווכו של יהושע חנקין, שטח אדמה של כשלושים אלף דונם. בתלמוד מכונה האזור "גדרה דקיסרין". הערבים שימרו את צליל השם במלה "אל אח'דרה", שפרושה בעברית "ירוקה".

שטח האדמה היה הגדול ביותר שנקנה עד אז. כ-1/7 ממנו היה נמוך וביצתי והיווה מקום דגירה ליתושי האנופלס נושאי הקדחת. מרוכשי השטח לא נעלמו סכנות הקדחת. חנקין עצמו התחייב ליבש את הביצות במהירות, אך הדבר ארך שנים ארוכות ובוצע, למעשה, על-ידי אנשי חדרה. בהנחה מוטעית כי האקליפטוס מייבש ביצות, ניטעו בחדרה 700,000 שתילי אקליפטוס ("היער הגדול") אך הביצות יובשו בניקוז בלבד.

מיד עם ההתנחלות החלו הראשונים לחלות בקדחת. משפחות שלמות נפטרו ואף-על-פי-כן לא ניטש המקום. ב-1898 היו בחדרה כמאה וחמישים יהודים. ב-1914 הוכפל מספרם. חדרה היתה עדיין נגועה, אבל ייבוש הביצות שיפר את מצב הבריאות הכללי. בשנות השלושים פסקה המלריה והמושבה החלה לגדול ולהתרחב. נסלל כביש תל אביב-חיפה. בזמן מלחמת העולם השנייה נוסף הכביש לעפולה.

היום, מאה שנים לאחר היווסדה, ולאחר תוספת עולים רבים מונה חדרה כ-46,000 תושבים, והיא מהווה צומת דרכים חשוב במרכז הארץ. ליישובי הסביבה משמשת חדרה עיר נפה ומרכז אזורי. שוכנים בה משרדי ממשלה, בית משפט שלום ומוסדות חינוך רבים. בנוסף לכך פועל בה מרכז קליטה גדול. חדרה מהווה דוגמה נאה למיזוג בין הוותיקים לבין העולים החדשים שזה עתה באו. עד לאחרונה היתה פרנסת העיר מבוססת על חקלאות: פרדסי ההדר היוו חלק ניכר מן

המעצבת: רות בקמן (מלכא)

THE DESIGNER: R. BECKMAN

השטחים החקלאיים. ענפים אחרים: גידולי פרחים ליצוא, גידולי דגנים ועוד. מפעלי התעשייה החשובים ביותר הם: מפעלי צמיגים, נייר ושימורים. כמו כן מספקת חדרה שרותים תעשייתיים.

עיריית חדרה / מוזיאון "החאן" חדרה

בבול נראים גזע האקליפטוס המסמל את תקופת "בוש הביצות", בתי העיר, תחנת הכוח וחוף הים. בשבול הבול - סמל העיר חדרה שעוצב ביובל ה-50 לעיר. הסמל כולל מרכיבים המרמזים על תולדותיה. המעניין שבהם הוא קשת החאן. המייסדים נאלצו להתגורר בחאן שש שנות סבל ומחלות, עד שקיבלו את אישורי הבנייה לבתיהם מן השלטונות הטורקיים. כיום שוכן בחאן המוזיאון ההיסטורי לתולדות חדרה "החאן".

HADERA CENTENARY

Issue: February 1991

Designer: R. Beckman

Size: 30.8 mm x 30.8 mm

Sheet of 15 stamps

Tabs: 5

Printers: E. Lewin-Epstein Ltd.

Method of printing: Offset

CENTENAIRE DE HADERA

Emission: Fevrier 1991

Dessinateur: R. Beckman

Format: 30.8 mm x 30.8 mm

Feuille de 15 timbres

Bandelettes: 5

Imprimerie: E. Lewin-Epstein Ltd.

Mode d'impression: Offset

CENTENARIO DE HADERA

Emission: Febrero de 1991

Dibujante: R. Beckman

Tamaño: 30.8 mm x 30.8 mm

Pliego de 15 sellos

Bandeletas: 5

Imprenta: E. Lewin-Epstein Ltd.

Sistema de impresion: Offset

חותמת יום ההופעה FIRST DAY CANCELLATION

בחותמת המיוחדת נראית
קשת החאן, המשמש היום
מוזיאון היסטורי
לתולדות חדרה

The special cancellation shows
the arch of the Khan building,
which today houses the museum
of the history of Hadera

HADERA CENTENARY

Hadera was founded in 1891 in the northern Sharon area by four Zionist groups of Russian Jews.

The land was swampy and infested with malaria which caused a high mortality rate among the pioneers and their families. It was thought at the time that the eucalyptus tree would dry out the swamps, so large eucalyptus groves were planted around the settlement. However, the trees did not help and the swamps were eventually drained by making canals.

An important landmark in Hadera is the K'han building. In this large sandstone farmhouse, Hadera's founders lived for six long years, before the Turkish authorities issued building permits for their homes. Today, the historical "K'han" museum of Hadera is located in the remains of the old building.

The name "Hadera" is derived from the Talmudic name "Gedera" and the Arabic "al-khadra" meaning green and referring to the green swampy landscape.

Today, the town has a population of 46,000 and is well developed with all the infrastructure of a modern city - public institutions, hospitals, schools and shopping centres. Situated between Haifa and Tel-Aviv, Hadera serves as an important crossroads in the centre of Israel. Its railway station provides services for industrial, agricultural and passenger transport.

Hadera Municipality / The "Khan" Museum

The stamp shows an illustration of Hadera with the symbolic eucalyptus tree. On the tab of the stamp appears Hadera's emblem with the eucalyptus tree, the remains of the K'han building, industrial structures, agricultural produce and a view of ships on the sea in the background.

השירות הבולאי: שד' ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021
Philatelic Service: 12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-Yafo